

Jaarstukken 2023

Versie: Vastgesteld door Raad op 27 juni 2024

Onderwijs

Portefeuillehouder: J.D.W. Klaasse en M. Everhardt

Doelstellingen in één oogopslag

Belangrijke ontwikkelingen

Onderwijsachterstandenbeleid

In 2023 is de nieuwe beleidsperiode voor het onderwijsachterstandenbeleid (OAB) gestart. Reserves uit de voorgaande periode zijn gedeeltelijk meegenomen naar de nieuwe beleidsperiode. Het gaat om de helft van het ontvangen budget in 2022. Vanuit het regeerakkoord ligt de focus de komende jaren op de deelname van kinderen aan voor- en vroegschoolse educatie. Om onze doelgroep beter in beeld te hebben en indien nodig bij te sturen in bereik en toeleiding is in 2023 gestart met het gebruik van de Peutermonitor. Ook is de inzet van de Oudercontactfunctionaris (OCF) á € 35.000 voortgezet. De dekking hiervoor verloopt via de OAB-middelen.

Indexatie tarieven leerlingenvervoer 2023

De NEA-index is door onderzoeksbureau Panteia voor leerlingenvervoer voor 2023 vastgesteld op 13.7%. Een hoge NEA-index lag in de lijn der verwachting door een stijging van de brandstofprijzen, de inflatie en de krappe en personeelstekort in de vervoersbranche.

Consulent Wet Educatie en Beroepsonderwijs / beleidsondersteuner laaggeletterdheid

De gemeente heeft de verantwoordelijkheid vanuit de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB) om taallessen aan te bieden aan haar laaggeletterde inwoners. Hier krijgt Diemen geoormerkte middelen vanuit de Rijksoverheid voor. In de voorgaande jaren is gebleken dat er een sterk groeiende behoefte is aan deze taallessen. De verwachting voor 2023 was dan ook dat deze lijn door zou zetten. Dit is inderdaad het geval: het aantal aanmeldingen is gestegen van 131 (2022) naar 169 (2023). Voor onder andere het verwerken van de aanmeldingen is in 2021 een consulent WEB/beleidsondersteuner laaggeletterdheid aangesteld. Vanaf 2023 is deze structureel opgenomen in de formatie voor 0,89 fte (€ 70.000). Daarnaast is er in een ambitie uitgesproken om het project 'Taal op School' (taallessen voor niet-Nederlands sprekende ouders van naar de basisschool gaande kinderen) te starten. Na een succesvolle pilot is dit traject in 2023 gecontinueerd. Naast de formele taallessen bieden we in Diemen ook informele sessies met taalmaatjes aan via het Leef- en Leerpunt. Ook deze sessies zijn in 2023 gecontinueerd.

Leerplicht / Leerrecht

Sinds 2022 is de formatie van leerplicht uitgebreid met 0,67 fte. Bij de behandeling van de jaarverslagen vanaf 2020 gaf de gemeenteraad aan het belangrijk te vinden dat Leerplicht op sterkte is om taken uit te kunnen voeren, zeker met de veranderende rol. Dat betekent niet alleen handhaven, maar ook schakelen met hulpverlening. Sinds 2022 is een extra medewerker Leerplicht aangetrokken en de structurele formatie-uitbreiding is sinds 2023 gerealiseerd. Team Leerplicht heeft in 2023 ook gewerkt aan naamsverandering, van leerplichtambtenaar naar leerrechtconsulent. Dat is niet alleen een cosmetische ingreep, het doet recht aan het werk en de rol van 'de leerplichtambtenaar', omdat het werk is veranderd. Waar de nadruk vroeger lag op handhaven, ligt de nadruk nu veel meer op het zoeken naar een oplossing voor de achterliggende problematiek.

Gelijke kansen in het onderwijs

We gaan samen met de scholen de segregatie in het onderwijs tegen, die vaak al op jonge leeftijd ontstaat. In 2023 is de gemeente Diemen aangesloten bij de Gelijke Kansen Alliantie (GKA), met Stichting Florente Basisscholen als penvoerder. De belangrijkste thema's in onze GKA-agenda zijn 'ouderbetrokkenheid' en 'taalbevordering'. Naast aansluiting bij de GKA is het thema kansengelijkheid een terugkerend onderwerp in de vergaderingen over de Lokale Educatieve Agenda (LEA), zowel op ambtelijk als op bestuurlijk niveau.

Onderwijshuisvesting

Leerlingprognoses

We vinden het belangrijk dat onze leerlingen naar school gaan in een gezonde, veilige en inspirerende omgeving. Bij nieuwbouw of renovatie blijven wij hierin investeren. Diemense leerlingen moeten zoveel mogelijk de kans krijgen naar een Diemense basisschool te gaan. We willen daarom de vinger aan de pols houden voor de ruimtebehoefte in het onderwijs. De ontwikkelingen in leerlingaantallen volgen we door periodiek leerlingenprognoses op te stellen om tijdig beslissingen te kunnen nemen.

Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs

In 2023 is de 'Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Diemen 2023' vastgesteld door de gemeenteraad. De voorgaande verordening was op een aantal punten verouderd en diende te worden geactualiseerd. In de aangepaste verordening is een aantal wetswijzigingen verwerkt en zijn nieuwe uitgangspunten vastgelegd voor hoe de gemeente Diemen omgaat met eventuele aanvragen voor voorzieningen in de onderwijshuisvesting.

Middelbare school

Zie hiervoor het programma Gebiedsontwikkeling, onderdeel Gebiedsontwikkeling Sportcentrum Duran & Middelbare school.

Nationaal Programma Onderwijs

In 2023 is samen met de netwerkpartners besloten hoe de gemeentelijke middelen voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) in te zetten. Tijdens een aantal sessies is met elkaar bepaald waar in Diemen de meeste behoefte aan is. Besloten is om de inzet van de gemeentelijke NPO-middelen voornamelijk in de voor- en vroegschoolse periode in te zetten. Er zijn verschillende projectplannen ingediend, aan de hand hiervan is een bestedingsplan opgesteld. De eerste activiteiten hebben ook plaatsgevonden in 2023 en zullen worden voortgezet tot afronding van de NPO-periode (zomer 2025). Voorbeelden zijn bijeenkomsten voor ouders om te leren van elkaar en pedagogisch medewerkers (betere ontwikkeling van het kind, ook thuis), trainen van leraren om beter om te gaan met de executieve functies van kinderen, een sociale kaart met aanbod ondersteuning in de gemeente en meer.

Ontwikkelingen leerlingenvervoer

In 2023 was het leerlingenvervoer landelijk een veelbesproken onderwerp. Het leerlingenvervoer staat onder druk. Dat komt door het landelijk chauffeurstekort in de vervoerssector en doordat in het taxibusvervoer niet altijd alles goed verloopt.

In Diemen is in 2023 veel inzet gepleegd om de problemen in het leerlingenvervoer aan te pakken. In de tweede helft van 2022 kwam namelijk een derde van de leerlingen regelmatig te laat aan op school door een tekort aan chauffeurs in het taxibusvervoer in Diemen. Eind 2022 heeft het college extra middelen beschikbaar gesteld om ervoor te zorgen dat kinderen weer op tijd op school aankwamen. Vanaf februari kwamen kinderen weer op tijd aan op school en waren de acute problemen opgelost. In april heeft het college besloten met welke structurele maatregelen Diemen ervoor gaat zorgen dat het taxibusvervoer de komende jaren toegankelijk blijft voor de meest kwetsbare kinderen. De verwachting is namelijk dat het aantal plekken voor het taxibusvervoer beperkt blijft en dat het leerlingenvervoer onder druk blijft staan.

Verder is gestart met het actualiseren van de verordening uit 2019 voor leerlingenvervoer. In de verordening worden ook de randvoorwaarden verwerkt om uitvoering te kunnen geven aan de opdracht van het college: toegankelijke houden van het taxibusvervoer voor de meest kwetsbare kinderen. Het streven is dat de nieuwe verordening geldt vanaf 1 juni 2024.

Brede School het Atelier in Holland Park

In september 2023 is OBS het Atelier geopend. Een brede school. Dat betekent dat er naast het bieden van ruimte voor de basisschool, ook ruimte is gecreëerd voor een kinderdagverblijf, een peutergroep en voorschoolse en buitenschoolse opvang. De locatie is geopend en het biedt mogelijkheden om steeds meer als belangrijke ontmoetingsplek te fungeren voor bewoners in de wijk met een verbinding naar het Thérèse Schwartzepark. Hiermee is de start gemaakt om vanuit de bevolkingsgroei in Diemen, de kinderen een veilige omgeving te bieden, waar ze hun talenten kunnen ontdekken en hun schoolloopbaan kunnen volgen.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

1. Voldoende kans op brede ontwikkeling

Wat wilden we bereiken?	
Subdoelen	
1.1 - Kinderen hebben toegang tot breed ingerichte voorschoolse-, onderwijs- en naschoolse voorzieningen	
1.2 - Talenten van kinderen en jongeren worden optimaal benut	
1.3 - Geen achterstanden in de (taal)ontwikkeling van kinderen	
1.4 - Zorg voor de kinderen vanuit het onderwijs/opvang is gewaarborgd	

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 1.1 - Kinderen hebben toegang tot breed ingerichte voorschoolse, onderwijs- en naschoolse voorzieningen	
1.1.1 - Geschikt maken van onderwijsgebouwen voor gecombineerd aanbod van onderwijs, opvangvoorzieningen en naschoolse activiteiten (in combinatie met sport, cultuur en wijkactiviteiten).	In 2023 is de nieuwe brede school in Holland Park opgeleverd. In deze school is naast onderwijs, ruimte voor dagopvang, buitenschoolse opvang en peuteropvang (VVE). Ook zijn aan de school twee ruimtes voor maatschappelijke voorzieningen gerealiseerd.
1.1.2 - Ondersteuning bij het ontwikkelen van (zorg)netwerken en samenwerking tussen de verschillende partners binnen de gemeente.	In 2023 hebben verschillende netwerksessies plaatsgevonden. Het gaat onder andere om de ambtelijke en bestuurlijke Lokale Educatieve Agenda (LEA) waar partners in verschillende samenstellingen bij elkaar komen. Tijdens de LEA's is in 2023 onder andere aandacht geweest voor ouderbetrokkenheid, taalbevordering (Leesoffensief), de Gelijke Kansen Alliantie en zorgkinderen in de VVE en op school.
1.1.3 - Financieren van aanvullende (onderwijs)voorzieningen (zwemonderwijs, bewegingsonderwijs, buurtsportcoaches).	In 2023 zijn deze onderwijsvoorzieningen gesubsidieerd. Dit heeft ertoe geleid dat er onderwijsbegeleiding beschikbaar is voor kinderen en er kwalitatieve begeleiding en beweegaanbod is.
1.1.4 - Handhaving van en toezicht op de kwaliteit en veiligheid van de peuterspeelzalen, kinderdagverblijven en de buitenschoolse opvang.	In 2023 zijn de werkzaamheden voor het toezicht (GGD) en de handhaving (gemeente) op de kwaliteit en veiligheid kinderopvang uitgevoerd. Er zijn ook in 2023 door de Inspectie van het Onderwijs geen risico's geconstateerd in de taakuitvoering op het gebied van de gemeentelijke taken voor toezicht en handhaving.
Subdoel 1.2 - Talenten van kinderen en jongeren worden optimaal benut	
1.2.1 - Verbinden van onderwijs en opvang met het project buurtsportcoaches en met de SWD.	De buurtsportcoaches waren in 2023 op de basisscholen actief en hebben contacten met de opvang
Subdoel 1.3 - Geen achterstanden in de (taal)ontwikkeling van kinderen	
1.3.1 - Verder versterken van de voor- en vroegschoolse educatie (VVE) en de doorgaande lijn.	Ook in 2023 is ingezet op borging en verbetering van de kwaliteit van de voorschoolse educatie middels inzet van de oudercontactfunctionaris en de (LEA) overlegstructuren. Ook is de extra inzet voor warme overdracht van voorschoolse voorziening naar onderwijs van kinderen met een VVE-indicatie of zorgvraag met de OK-coach 0-5 jaar gecontinueerd.
1.3.2 - Faciliteren overlegstructuren, afspraken maken met betrokken partners, ondersteunen van betrokken partners.	In 2023 heeft de gemeente terugkerend overleg georganiseerd tussen de verschillende partners, ondermeer door de ambtelijke en bestuurlijke Lokale Educatieve Agenda (LEA). Tijdens deze overlegstructuren worden signalen en knelpunten besproken, ook worden afspraken gemaakt tussen partners en gemeente. Daarnaast is er een zorg- en signalenoverleg en jeugdoverleg waar met partners afspraken worden gemaakt over zorgen over jeugdigen.
1.3.3 - Subsidieren voorschoolse VVE-instellingen.	In 2023 hebben onze VVE-aanbieders subsidie ontvangen voor 7 peuteropvanggroepen met VVE. In het vierde kwartaal van 2023 is een 8e VVE-groep gestart in de nieuwe brede school in Holland Park.
1.3.4 - Toeleiden doelgroepkinderen naar VVE-instelling.	Sinds 2019 heeft de oudercontactfunctionaris meer uren voor de toeleiding van doelgroepeuters naar de VVE-locaties. In 2023 zijn de huisbezoeken van de oudercontactfunctionaris voortgezet. Daarbij heeft de gemeente periodiek overleg gehad met de GGD over de indicering en toeleiding van doelgroepeuters.

Activiteiten (Wat wilden we ervoor doen?)	Realisatie (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Subdoel 1.4 - De zorg voor de kinderen vanuit het onderwijs/opvang is gewaarborgd	
1.4.1 - Signaleren van zorgkinderen en doelgroepkinderen.	Ook in 2023 heeft het consultatiebureau samen met de oudercontactfunctionaris doelgroepkinderen zoveel mogelijk toegeleid naar VVE en/ of andere preventieve voorzieningen. Daarnaast hebben de ouder- en kindcoaches een actieve signalerende rol op de basisschool. De ouder- en kindcoach 0-5 jaar signaleert zorgkinderen op de peuteropvang en kinderdagverblijven.
1.4.2 - Toezicht houden op naleving van de leerplicht en kwalificatieplicht.	De uitvoering van de Leerplichtwet en de kwalificatieplicht in de gemeente Diemen valt onder de verantwoordelijkheid van de afdeling Samenleving, Team Beleid. De uitvoering van de Leerplichtwet en de kwalificatieplicht wordt in Diemen verricht door drie leerrechtconsulenten en een Doorstroomcoördinator.
1.4.3 - Verzorgen van leerlingenvervoer.	De aanvragen voor leerlingenvervoer worden behandeld door het team Wmo van de gemeente.

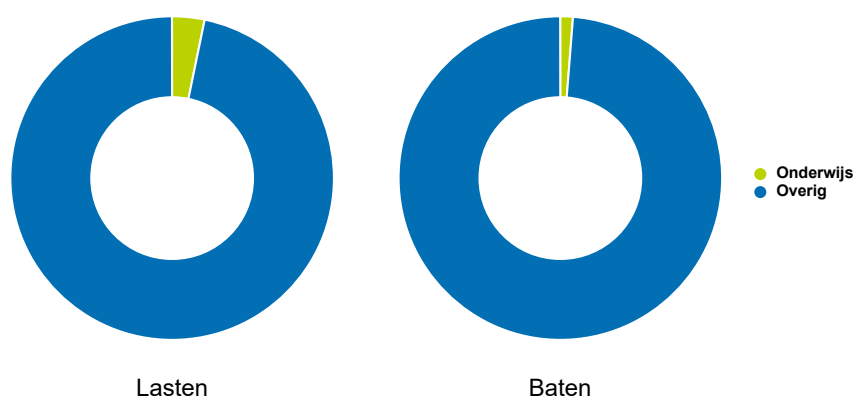
Prestatie-indicatoren	Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023
1.4.1 - Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen (verplicht)	0	0	6,5
1.4.2 - Relatief verzuim per 1.000 leerlingen (verplicht)	31 ²²	100	92
1.4.3 - % vroegtijdige schoolverlaters t.o.v. deelnemers aan VOenMBO (verplicht)	2,3	1,5%	2%

²² De periodeaanduiding '2022' staat voor schooljaar '2021-2022'

Wat heeft het gekost?

Onderwijs	Rekening 2022	Begroting 2023 primitief	Begroting 2023 totaal	Rekening 2023	Budget resultaat 2023
Structurele lasten	-3.012	-4.133	-3.651	-3.151	501
Structurele baten	1.152	1.343	1.354	815	-539
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	25	-	-	-	-
Saldo Structureel	-1.835	-2.790	-2.297	-2.336	-39
Incidentele lasten	-42	-	-1.010	-731	279
Incidentele baten	-	-	799	747	-52
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	12	-	-12
Saldo Incidenteel	-42	-	-199	16	215
Saldo van de baten en lasten	-1.877	-2.790	-2.496	-2.320	176

Lasten en baten

Voorgestelde overhevelingen

Taal voor ontheemden uit Oekraïne

In 2023 is gestart met het inventariseren van de groep Oekraïense ontheemden die taallessen nodig heeft en op welk taalniveau deze lessen gegeven kunnen worden. De taallessen lopen door tot in 2024. Daarom wordt voorgesteld het budget over te hevelen naar 2024.

Investerings

Investering (bedragen x € 1.000)	Budget	Realisatie t/m 2023	Vrije ruimte	I: in uitvoering D: doorschuiven V: vervallen A: Afgewikkeld
740200 1e inrichting van Brede School Holland Park	425	81	344	I
740202 Bredeschool Holland Park	14.595	13.991	604	I
740205 Nieuwbouw Middelbare School	42	-	42	D
740262 Gymzaal Holland Park	995	995	-	A
740306 Inrichting (tijdelijke huisvest. kersenboom)	83	70	13	I

Toelichting investeringen:

- 740200 - Moet beschikbaar blijven tot de school het aanvraagt.
- 740202 - het budget is nog niet volledig besteed, maar nog wel voor de doeleinden gereserveerd blijven.
- 740205 - Plannen nieuwbouw middelbare school worden nog verkend en meer integraal bekeken gebiedsontwikkeling Diemen Zuid
- 740262 - Met oplevering brede school is ook de gymzaal gereed en beschikbaar. Daarmee afgerond
- 740306 - Moet beschikbaar blijven totdat de school het aanvraagt.

Gebiedsontwikkeling

Portefeuillehouder: H. Prins en M. Everhardt

Doelstellingen in één oogopslag

